

Jak zpracovat dřevo k různým účelům

Víte, co znamená pojem hospodářský les? Jak naši lesníci zajišťují stabilitu našich lesů? Znáte postup výroby řeziva? Přečtěte si náš článek o tom, jak zpracovat dřevo k různým účelům.

Dřevo nás obklopuje. Jen málokdo z nás každodenně dřevo nepoužívá v nějaké jeho podobě – jako dřevěný nábytek, papír na psaní, palivové dříví nebo stavební materiál. Pokácením stromu lesníkem začíná cesta dřeva jako suroviny, která musí být od počátku kvalitně zpracována. A aby byly nenahraditelné fyzikální vlastnosti dřeva a mechanické vlastnosti dřeva využity co nejlépe, je nezbytné svěřit zpracování surového dřeva zkušeným odborníkům.

Abychom získali prkna, fošny, trámy, lišty, latě, hranoly či hranolky, je nezbytné přivezenou kulatinu zpracovat v pilařském závodě. Po přivezení na pilu se kulatina vykládá, měří a odkorňuje, je vykrácena na výřezy, které se třídí a řezou. Před expedicí je nutné dřevo vysušit a vytřídit na základě jakosti, podle které se odvíjí jeho cena.

Řezivo má různou kvalitu, hodnotu a využití nejen v závislosti na kvalitě stromu, ze kterého je získáno, ale také podle jeho zpracování. Volbou různých typů pořezů můžeme totiž ovlivnit jeho vlastnosti i vzhled. Kvalita zpracování na pile má významný vliv na kvalitu finálního dřevěného výrobku.

Nejrychlejším a z hlediska odpadu nejhospodárnějším způsobem úpravy je podélné, rovnoběžné rozřezání kulatiny. Nejjednodušším způsobem, při kterém projde kulatina pilou pouze jednou, je takzvaný pořez naostro. Při tomto způsobu směřují řezy napříč letokruhy a na ploše takové desky vznikají charakteristické sbíhavé útvary, takzvané fládry. Pokud prochází kulatina pilou dvakrát, je nejprve vyříznuta středová část, takzvané prizma, které je otočeno o devadesát stupňů a při druhém průchodu pilou je nařezáno boční řezivo. Takovému pořezu říkáme prizmování.

Kromě těchto základních řezů kvalitnějšího dřeva, kde jsou vyšší požadavky na jeho vzhled a vlastnosti, můžeme použít řezy, které jsou náročnější na spotřebu materiálu i zpracování. Takové řezy volíme například u dřeva, které bude použito na výrobu kvalitního nábytku a dekorativních předmětů.

Dřevo nižší kvality, které není využito pro zpracování na pile, může být prodáno jako palivové dříví. Už při mýcení lesa a taktéž při výrobě řeziva na pile vzniká dřevní odpad, který je využit při výrobě energie (štěpka), jako palivo (pelety, brikety), ale například i při výrobě papíru.

Hospodářský les nám poskytuje obnovitelný zdroj suroviny využitelný v nejširší škále odvětví. Proto je nezbytné o něj pečovat v souladu s principy udržitelného lesního hospodářství tak, aby se i příští generace mohly těšit dostatku dřevního materiálu pro uspokojení všech potřeb.

Slovníček pojmů: hospodářský les, obnovitelný, kulatina, fládry, prizma, fyzikální vlastnosti dřeva, mechanické vlastnosti dřeva